

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

за січень–травень 2020 року

(повідомлення Головного управління статистики у Черкаській області)

Демографічна ситуація та соціальний захист

Чисельність наявного населення в Черкаській області, за оцінкою, на 1 травня 2020р. становила 1187,8 тис. осіб. Упродовж січня–квітня 2020р. чисельність наявного населення зменшилась на 4266 осіб.

Порівняно з січнем–квітнем 2019р. обсяг природного скорочення зменшився на 366 осіб.

Кількість живонароджених у січні–квітні 2020р. становила 2275 осіб, померлих – 6595 осіб.

У травні 2020р. населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги¹, враховуючи погашення боргів попередніх періодів, 403,2 млн.грн (175,1%² нарахованих за цей період сум).

На кінець травня 2020р. заборгованість населення зі сплати за постачання теплової енергії та гарячої води становила 365,0 млн.грн, за постачання та розподіл природного газу – 248,0 млн.грн, за постачання та розподіл електричної енергії – 109,4 млн.грн, за централізоване водопостачання та водовідведення – 62,5 млн.грн, за управління багатоквартирним будинком – 37,0 млн.грн, за надання послуг з вивезення побутових відходів – 21,7 млн.грн.

Доходи населення

У січні–травні 2020р. розмір **середньої номінальної заробітної плати** штатних працівників (дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 осіб і більше) порівняно з відповідним періодом 2019р. збільшився на 10,1% і становив 9119 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися фінансова та страхова діяльність; державне управління й оборона, обов'язкове соціальне страхування, а серед промислових видів діяльності – виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції; виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів, інших транспортних засобів; постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; виробництво хімічних речовин і хімічної продукції; виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці в 1,3–2,6 раза.

¹ Починаючи з даних за січень 2020р. дані наведено з урахуванням постачання та розподілу електричної енергії.

² За рахунок погашення боргів попередніх періодів (якщо рівень оплати перевищує 100%).

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався у виробництві електричного устаткування, поштової та кур'єрській діяльності, діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг і не перевищував 58% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати у січні–травні 2020р. порівняно з січнем–травнем 2019р. становив 107,9%.

Загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати (дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) за період з початку 2020р. збільшилася на 16,7%, або на 7,6 млн.грн і на 1 червня 2020р. становила 53,1 млн.грн, що дорівнює 2,8% фонду оплати праці, нарахованого за травень 2020р.

Серед видів економічної діяльності найвагомніше збільшення суми несплаченої заробітної плати відбулося у сільському господарстві, мисливстві, лісовому та рибному господарствах, а також складському господарстві і допоміжній діяльності у сфері транспорту на 2,9 млн.грн, виробництві електричного устаткування – на 1,0 млн.грн, тимчасовому розміщенні й організації харчування – на 538,9 тис.грн, при цьому зменшилась заборгованість у добувній промисловості і розробленні кар'єрів на 635,0 тис.грн та у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – на 375,1 тис.грн.

Кількість працівників **економічно активних підприємств**, які вчасно не отримали заробітну плату на 1 червня 2020р., становила 1,6 тис. осіб, або 0,8% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому по 17,0 тис.грн, що в 1,9 раза перевищує середню заробітну плату за травень 2020р.

Діяльність підприємств

Фінансовий результат до оподаткування великих та середніх підприємств Черкаської області (без виробничих сільськогосподарських підприємств) за січень–березень 2020р. становив 3218,8 млн.грн збитків. За відповідний період попереднього року було отримано 1320,1 млн.грн прибутків.

Позитивний фінансовий результат до оподаткування склався в оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів – 85,5 млн.грн, а також в сільському господарстві, лісовому господарстві та рибному господарстві – 25,4 млн.грн прибутків.

34% підприємств допустили збитків на суму 4152,8 млн.грн, що по відношенню до аналогічного періоду 2019р. більше у 22 рази. Практично увесь обсяг збитків сформований у промисловості (98,7% від загальної суми збитків).

Фінансовий результат до оподаткування промислових підприємств становив 3324,3 млн.грн збитку. Частка збиткових промислових підприємств склала 31,8%, ними допущено 4100,4 млн.грн збитків. Найбільші суми збитків у промисловості отримані підприємствами, що виробляють хімічні речовини і хімічну продукцію, а також з виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів.

Послуги

За I квартал 2020р. **обсяг послуг, реалізованих підприємствами сфери послуг** області споживачам, становив 3324,7 млн.грн, що (у фактичних цінах) на 27,4% більше до обсягу відповідного періоду 2019р.

У структурі загального обсягу реалізованих послуг найбільшу питому вагу займають послуги у сфері транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 43,6%, у сфері професійної, наукової та технічної діяльності – 22,5%, в операціях з нерухомим майном – 12,9%, у сфері інформації та телекомунікацій – 7,4%, у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування, – 6,7%, у сфері охорони здоров'я та надання соціальної допомоги – 3,3%, у сфері освіти – 2,8%.

Населенню області за I квартал 2020р. надано послуг на 605,9 млн.грн, що становить 18,2% від загального обсягу реалізованих послуг (у січні–березні 2019р. –16,7%).

У структурі послуг реалізованих населенню найбільшу частку складають послуги у сфері транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 37,8%, у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 14,1%, у сфері освіти – 13,9%, у сфері охорони здоров'я та надання соціальної допомоги – 12,3%, у сфері інформації та телекомунікацій – 10,7%, в операціях з нерухомим майном – 5,7%.

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області протягом січня–травня 2020р. обліковано 5243 кримінальні правопорушення, з них тяжких та особливо тяжких – 36,3%.

У загальній кількості злочинів 52,2% становили злочини проти власності, 12,1% – злочини проти життя та здоров'я особи, 8,7% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 5,5% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 4,7% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 4,2% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 2,6% – злочини проти довкілля, по 2,3% становили злочини проти громадської безпеки та злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 2,2% – злочини проти правосуддя, 1,3% – злочини у сфері господарської діяльності, 0,8% – злочини проти громадського порядку та

моральності, 0,6% – злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж електрозв'язку.

У січні–травні 2020р. на території області було скоєно 20 умисних вбивств та замахів на вбивство, 29 умисних тяжких тілесних ушкоджень та 3 випадки згвалтування.

Також за січень–травень 2020р. кількість випадків крадіжок становила 2062, шахрайств – 247, грабежів – 86, розбоїв – 12, хабарництва – 25.

Правоохоронними органами протягом січня–травня 2020р. виявлено 18 осіб, які скоїли злочини у складі 5 злочинних груп і злочинних організацій, закінчено 5 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–травень 2020р. становила 3224 особи, із числа яких 1061 – жінки, 247 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 32 – неповнолітні та 29 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (60,5%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 1749 та 200 осіб, серед яких 31,1% – жінки (607 осіб). У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 122 особи, з яких 30,3% – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 87 осіб, із числа яких 6,9% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 21,8% було вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 1117, з них жінки – 12,7%, неповнолітні – 2,7%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 19,4% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких кожен другий має незняту або непогашену судимість, 6,5% – вчинили злочин у складі групи, 8,6% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 72,6%, безробітних – 7,1%.

Внутрішня торгівля

Оптовий товарооборот підприємств (юридичних осіб) у січні–травні 2020р. становив 19137,3 млн.грн. Порівняно із січнем–травнем 2019р. його фізичний обсяг зменшився на 3,6%.

Оборот роздрібною торгівлі у січні–травні 2020р. становив 10592,2 млн.грн, що у порівнянних цінах на 2,2% більше обсягу січня–травня 2019р. У травні 2020р. проти травня 2019р. оборот роздрібною торгівлі зменшився на 5,8%, проти квітня 2020р. – збільшився на 16,7%.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–травні 2020р. становив 5984,0 млн.грн, що в порівнянних цінах на 3,2% більше від обсягу січня–травня 2019р. У травні 2020р. роздрібний товарооборот зменшився проти травня 2019р. на 5,7%, проти квітня 2020р. – збільшився на 15,0%.

Сільське господарство

Індекс сільськогосподарської продукції в усіх категоріях господарств у січні–травні 2020р. порівняно з відповідним періодом 2019р. становив 95,6%.

Господарствами всіх категорій реалізовано на забій 193,2 тис.т худоби та птиці (у живій масі), що на 1,7% менше порівняно з січнем–травнем 2019р, вироблено 183,7 тис.т молока (на 1,1% менше) та 317,3 млн.шт яєць (на 8,9% менше). Частка господарств населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва у січні–травні 2020р. складала відповідно 8%, 31% та 46%.

Станом на 1 червня 2020р. кількість великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 червня 2019р. скоротилась на 9% і становила 156,9 тис.голів, корів у тому числі – на 5% (69,9 тис.голів), свиней – на 5% (359,7 тис.голів), овець і кіз – на 6% (43,4 тис.голів), птиці свійської – майже на рівні минулого року (28 млн.голів).

У господарствах населення утримувалося 34% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у тому числі 37% корів, 41% свиней, 94% овець і кіз та 27% птиці всіх видів.

На 1 червня 2020р. у сільськогосподарських підприємствах та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 368,9 тис.т зерна (на 29% менше проти 1 червня 2019р.).

Запаси насіння соняшнику становили 106,3 тис.т (на 21% більше обсягу відповідного періоду попереднього року).

Промисловість

У січні–травні 2020р. порівняно з січнем–травнем 2019р. **індекс промислової продукції** становив 95,9% (по Україні – 91,3%).

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** індекс промислової продукції становив 88,0%, у **переробній** – 96,5%.

На **підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв** індекс промислової продукції становив 96,6%. У січні–травні 2020р. вироблено 935,0 т туш, напівтуш, четвиртин необвалених яловичини і телятини свіжої чи охолодженої, 403,6 т туш, напівтуш свинини свіжої чи охолодженої, 19,0 тис.т тушок курей, курчат свіжих чи охолоджених, 74,2 т виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі, 32,5 тис.т олії соняшnikової та сафлорової та їх фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих), 3,2 тис.т масла вершкового жирністю не більше 85%, 6,1 тис.т сиру тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру), 14,8 тис.т борошна пшеничного чи пшенично-житнього, 14,3 тис.т круп, борошна грубого помелу з вівса, кукурудзи, рису, 8,1 тис.т хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання, 769,0 тис.дал пива солодового (крім пива безалкогольного і пива з

вмістом алкоголю не більше 0,5%), 5,3 млн. дал напоїв безалкогольних типу лимонаду, оранжаду.

На підприємствах **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 91,3%. У січні–травні 2020р. вироблено 3,8 тис жіночих та дівчачих пальт та плащів тощо, 15,7 тис. жіночих та дівчачих суконь, крім трикотажних, 41,1 тис. футболок, майок й подібних виробів трикотажних машинного або ручного в'язання.

У виготовленні **виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** індекс промислової продукції у січні–травні 2020р. порівняно з січнем–травнем 2019р. становив 112,1%. Вироблено 12,7 тис.м³ шпону, листів для фанери клеєної, деревини іншої, уздовж розпиляної, розділеної на шари чи лущеної, завтовшки 6 мм і менше, з деревини листяних порід, 6,1 тис.т коробок та ящиків з паперу або картону гофрованих, 3,7 тис.т етикеток та ярликів з паперу чи картону друкованих інших (крім самосклеювальних).

На підприємствах з **виробництва хімічних речовин і хімічної продукції** проти січня–травня 2019р. індекс промислової продукції становив 112,9%. Зросло виробництво нітрату амонію (крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше) на 28,3%, мила та речовин поверхнево-активних органічних у вигляді брусків, брикетів, фігурних формованих виробів або у інших формах для туалетних цілей – на 19,3%, аміаку безводного – на 18,2%, сечовини, яка містить більше 45% азоту за масою, у перерахунку на сухий безводний продукт (крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше) – на 9,5%.

У **виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів** випуск промислової продукції у січні–травні 2020р. становив 100,6%.

У **виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції** обсяг промислової продукції збільшився на 3,0%.

На підприємствах **металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування** індекс промислової продукції становив 75,3%.

У **машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування**, індекс виробництва становив 61,0%. Скоротилось виробництво машин пральних та машин для сушіння одягу, побутових; печей електричних побутових кухонних інших (крім для вмонтовування та печей мікрохвильових); обладнання завантажувального, спеціально призначеного для використання у сільському господарстві; обладнання для зважування іншого; розпушувачів та культиваторів; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин); обладнання промислового для перероблення м'яса або птиці; обладнання для екстрагування чи виробництва тваринних або нелетких рослинних жирів чи олій.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря виробництво зменшилось на 6,7%. У січні–травні 2020р. вироблено 676,4 млн.кВт·годин електроенергії, що на 12,7% менше ніж у січні–травні 2019р.

Будівництво

У січні–травні 2020р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** (виконано будівельних робіт) на 526,1 млн.грн. **Індекс будівельної продукції** у січні–травні 2020р. порівняно з січнем–травнем 2019р. становив 94,2%.

Обсяги будівництва будівель зросли на 6,9%, інженерних споруд – зменшились на 19,9%.

Нове будівництво становило 57,2% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 29,5%, реконструкція та технічне переоснащення – 13,3%.

Транспорт

У січні–травні 2020р. **вантажообіг** підприємств транспорту області становив 4266,4 млн.ткм, або 95,4% від обсягу січня–травня 2019р. Підприємствами транспорту перевезено 5,4 млн.т вантажів, що становить 92,1% від обсягів січня–травня 2019р.

У січні–травні 2020р. залізничним транспортом перевезено 2401,0 тис.т вантажів, що на 7,1% менше, ніж у січні–травні 2019р. Перевезення брухту чорних металів скоротилося на 47,6%, кам'яного вугілля – на 29,6%, зерна і продуктів перемолу – на 16,1%, будівельних матеріалів – на 16,0%. Збільшилось відправлення лісових вантажів у 2,3 раза, хімічних і мінеральних добрив – на 31,0%.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у січні–травні 2020р. перевезено 3036,8 тис.т вантажів, що на 8,5% менше обсягу перевезень вантажів у січні–травні 2019р. та виконано вантажообіг в обсязі 1035,0 млн.ткм, який збільшився у 1,7 раза.

Пасажирообіг підприємств транспорту у січні–травні 2020р. становив 452,2 млн.пас.км, або 41,1% від обсягу січня–травня 2019р.

Зменшення обсягу пасажирообігу відбулося на всіх видах транспорту: залізничному – на 64,3%, тролейбусному – на 51,5%, автомобільному – на 44,7%.

Послугами **пасажирського транспорту** скористалися 16,9 млн. пасажирів, або 50,5% від обсягу січня–травня 2019р.

Залізничним транспортом відправлено 491,0 тис. пасажирів, що на 52,4% менше від обсягу січня–травня 2019р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 11,9 млн. пасажирів, що на 48,6% менше ніж у січні–травні 2019р.

Електротранспортом перевезено 4,6 млн. пасажирів, що на 51,5% менше від обсягу січня–травня 2019р.

Зовнішня торгівля товарами

У січні–квітні 2020р. **експорт товарів** становив 297473,2 тис.дол. США, або 107,2% порівняно із січнем–квітнем 2019р., **імпорт** – 287960,6 тис.дол., або 126,6%. Позитивне сальдо склало 9512,7 тис.дол. (у січні–квітні 2019р. було позитивне – 50086,3 тис.дол.).

Серед країн-партнерів найбільше екпортувалися товари до Нідерландів – 10,7%, Китаю – 10,2%, Іспанії – 9,2%, Індії – 8,4%, Єгипту – 4,7%, Білорусі – 4,5%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 123159,8 тис.дол., або 41,4% від загального обсягу експорту, та збільшився порівняно з січнем–квітнем 2019р. на 16,2%.

Основу товарної структури експорту області склали продукти рослинного походження – 41,2%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 31,0%, готові харчові продукти – 6,0%, живі тварини; продукти тваринного походження – 5,7%.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили зі Словаччини – 22,4%, Китаю – 14,4%, Швейцарії – 11,0%, Угорщини – 10,9%, Російської Федерації та Польщі – по 5,9%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 162053,6 тис.дол., або 56,3% від загального обсягу та збільшився проти січня–квітня 2019р. на 10,7%.

У товарній структурі імпорту переважали: мінеральні продукти – 50,2%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 17,8%, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 8,0%.

Споживчі ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–травні 2020р. по Черкаській області становив 102,0% (у відповідному періоді 2019р. – 103,4%).

Продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 4,5%. Найбільше (на 44,3% і 36,6%) росли ціни на фрукти та гречані крупи. На 15,6–6,2% стали дорожчими овочі, макаронні вироби, цукор, яловичина; на 3,7–1,4% – рис, риба та продукти з риби, свинина, сири, молоко. Водночас на 13,6% і 9,8% подешевшали м'ясо птиці та яйця. На 2,2–1,1% знизилися ціни на соняшникову олію, сало, масло, кисломолочну продукцію.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива знизилися на 9,1%, що пов'язано зі здешевленням природного газу на 40,8%.

Разом з тим відбулося підвищення тарифів на каналізацію на 16,4%, водопостачання – на 15,7%, утримання будинків та прибудинкових територій – на 6,1%.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 5,1% спричинено подорожчанням послуг лікарень на 7,8%, амбулаторних послуг – на 6,2%, фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання – на 4,4%.

Зниження цін на транспорт у цілому на 3,4% в першу чергу зумовлено здешевленням палива та мастил на 25,0%.